

K A L L E L S E

Organ: SOCIALNÄMNDEN

Tid: Torsdagen den 30 augusti 2012, kl. 18.00

Plats: Sammanträdesrum Largen, plan 1 Alceahuset, Hackstavägen 22 (sammanträdesrum Largen är reserverat för majoriteten kl. 17.00 och sammanträdesrum **Losjön, plan 1** är reserverat för oppositionen kl. 17.00).

Helena Jungenstam
ordförande

/ Katarina Jupén Morell
administrativ samordnare

Föredragningslista

1. Val av justerare och fastställande av tid för protokollets justering
2. Fastställande av dagordning
3. Beredning (den 21 augusti 2012 ca kl. 16.30)
4. Socialnämndens månadsuppföljning per den 2012-06-30
5. Budget 2013, plan 2014-15
6. Svar på motion från Bror Segerlund (S) angående barnfattigdomens utbredning i Österåker
7. Upphandling av dygnetruntvård för barn och ungdomar
8. Förslag till länsgemensamt resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld
9. Rapportering enligt 16 kap 6 f § socialtjänstlagen (SoL) av ej verkställda beslut enligt 4 kap 1 § SoL
10. Klagomål från enskild mot socialtjänsten i Österåkers kommun (omedelbar justering, sekretess finns bland individärenden)
11. **Individärenden**
  - 11.1 Övervägande vid placering enligt 6 kap 8 § SoL
  - 11.2 Övervägande vid placering enligt 13 § LVU

- 11.3 Övervägande vid placering enligt 13 § LVU
- 11.4 Omprövning vid placering enligt 13 § LVU
- 11.5 Upphörande av vård enligt LVU
- 11.6 Upphörande av vård enligt LVU
- 11.7 Familjehemsplacering
- 11.8 Familjehemsplacering
- 11.9 Familjehemsplacering
- 11.10 Ansökan om eftergift av skuld
- 11.11 Ansökan om eftergift av skuld
- 11.12 Ansökan om bistånd över högsta godtagbara boendekostnad
- 11.13 Ansökan om bistånd över högsta godtagbara boendekostnad (företrädare)
- 11.14 Ansökan om medgivande för privatplacering

12. **Anmälan delegationsbeslut**

- 12.1 Beslut v ordf 120605 ang LVU § 11
- 12.2 Beslut ordf 120612 ang LVU § 11
- 12.3 Beslut ordf 120612 ang LVU § 11
- 12.4 Beslut ordf 120620 ang 9 § LVU
- 12.5 Beslut ordf 120711 ang LVU § 11
- 12.6 Beslut ordf 120702 ang bistånd enl 4 kap 1 § SoL i form av placering
- 12.7 Beslut ordf 120811 ang 11 § LVU
- 12.8 Beslut v ordf 120813 ang LVU § 11
- 12.9 Anmälan delegationsbeslut enhetschef vuxenstödsenheten 2012-06-01 – 2012-07-31
- 12.10 Delegationslistor Procapita 2012-06-01- 2012-07-31
- 12.11 Protokoll socialt utskott 2012-06-28, 2012-08-2012

13. **Delgivningar**

- 13.1 Dom fr förvaltningsrätten i mål nr 7645-12 (handlingar bifogas)
- 13.2 Beslut fr förvaltningsrätten i mål nr 11795-12 (handlingar bifogas)
- 13.3 Protokoll fr socialförvaltningens skyddskommitté 120514
- 13.4 MBL-protokoll

4.

Socialnämndens månadsuppföljning per den 2012-06-30

Beslutsförslag:

Socialnämnden beslutar

1. att godkänna månadsuppföljning per den 30 juni 2012 och prognos per den 31 december 2012,
2. att överlämna detta till Kommunstyrelsen.

Socialförvaltningen
Frida Wennermark

2012-07-11 Dnr

Till Socialnämnden

Socialnämndens månadsuppföljning per 2012-06-30

Beslutsförslag

Socialnämnden föreslås

1. att godkänna månadsuppföljning per den 30 juni 2012 och prognos per den 31 december 2012,
2. att överlämna detta till Kommunstyrelsen

Bakgrund

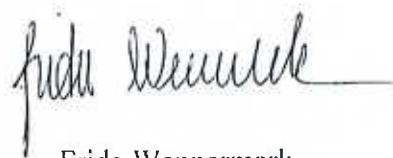
Socialnämndens nettokostnader för perioden uppgår till 40 510 tkr vilket motsvarar 91 % av periodbudgeten. Bokslutsprognosen för helåret är 86 000 tkr, vilket ger nämnden en prognostiserad budgetavvikelse på + 3 100 tkr för helåret.

Redovisning av utfall januari – juni 2012 samt prognos per den 31 december 2012 återfinns i sin helhet i bilaga 1.

Tidigare beredning, källhänvisning och bilagor

Bilaga 1. Socialnämndens månadsuppföljning per den 30 juni 2012.

Anne Simmasgård
Förvaltningschef

Frida Wennermark
Controller

Frida Wennermark
Controller

EKONOMISK UPPFÖLJNING PER JUNI MÅNAD, SOCIALNÄMNDEN

EKONOMISK SAMMANSTÄLLNING

Driftsredovisning per slag (belopp i tkr)	HELÅR				PERIOD: JAN - JUNI			
	Budget 2012	Prognos 2012	Budget-avvikelse	Utfall 2011	Period-budget	Utfall perioden	Budget-avvikelse	%
Verksamhetens intäkter								
Avgifter	457	457	0	567	229	96	-133	42%
Övriga intäkter	19 758	21 158	1 400	17 978	9 879	10 107	228	102%
Summa intäkter	20 215	21 615	1 400	18 545	10 108	10 203	95	101%
- Varav Interna intäkter	2 116	1 816	-300		1 058	965	-103	91%
Verksamhetens kostnader								
Personalkostnader	-42 684	-38 284	4 400	-35 963	-21 342	-17 910	3 432	84%
Lokalkostnader	-8 964	-8 064	900	-7 082	-4 482	-5 116	-634	114%
Kapitalkostnader	0	0	0	-10	0	-5	-5	
Köp av verksamhet	-36 663	-36 063	600	-34 544	-18 332	-15 602	2 730	85%
Övriga kostnader	-21 004	-25 204	-4 200	-23 432	-10 502	-12 080	-1 578	115%
Summa kostnader	-109 315	-107 615	-1 700	-101 031	-54 658	-50 712	-3 945	93%
- Varav interna kostnader	-6 002	-6 002	0		-3 001	-5 453	-2 452	182%
Verksamhetens nettokostnader	-89 100	-86 000	3 100	-82 486	-44 550	-40 510	4 040	91%

Driftsredovisning per verksamhet (belopp i tkr)	HELÅR				PERIOD: JAN - JUNI			
	Budget 2012	Prognos 2012	Budget-avvikelse	Utfall 2011	Period-budget	Utfall perioden	Budget-avvikelse	%
Nämnd och ledningsstab	-3 651	-3 151	500	-2 675	-1 826	-1 276	550	70%
Familjestödsenheten	-51 500	-42 690	8 810	-41 749	-25 750	-19 224	6 526	75%
Vuxenstödsenheten	-33 949	-40 159	-6 210	-38 061	-16 975	-20 009	-3 035	118%
Verksamhetens nettokostnader	-89 100	-86 000	3 100	-82 486	-44 550	-40 510	4 040	91%

SAMMANFATTNING

Socialnämndens nettokostnader för perioden uppgår till -40 510 tkr vilket motsvarar 91 % av periodbudgeten. Bokslutsprognosen för helåret är -86 000 tkr, vilket resulterar i ett överskott på 3 100 tkr för helåret 2012.

Kommentarer till periodens utfall

Nämndens nettoavvikelse per sista juni visar ett överskott på 4 040 tkr vilket är i linje med utfallet för föregående månad. Familjestödsenhetens överskott ökar stabilt varje månad medan centrala konton är relativt oförändrade. Utfallet för Vuxenstödsenheten uppgick vid halvårsskiftet till drygt 3 mkr mer än budgeterat.

Överskottet för personalkostnader (3 432 tkr) har som väntat fortsatt att öka under perioden. I personalkostnader ingår även arvodering till interna familjehem samt biståndsbedömda insatser i form av kontaktpersoner och liknande. När volymerna för dessa insatser förändras så påverkar det därmed även posten för personalkostnader med motsvarande.

En intern omföring har skett under perioden mellan kontot för missbruksenhetens administration och kontot för HVB-placeringar på Vuxenstödsenheten. Omföringen, som var budgeterad, uppgick till 750 tkr för första halvåret och syftar till att tydliggöra de kostnader som finns på enheten och som påverkar insatsen för HVB-placeringar.

Felbudgeterade intäkter för familjerådgivning påverkar periodens utfall negativt med cirka 300 tkr vilket ger en helårseffekt på -600 tkr gentemot budget.

Kommentarer till bokslutsprognos

Bokslutsprognosen för helåret är -86 000 tkr, vilket ger nämnden en positiv budgetavvikelse uppgående till 3 100 tkr. Det innebär en försämrad prognos på 250 tkr sedan maj månad.

Kostnaderna för arvoden till förtroendevalda förväntas ge ett underskott på helåret som uppgår till 250 tkr. Lika mycket prognostiseras att den nya sociala beredskapen kommer att överstiga budget vilket innebär att endast hälften (500 tkr) återstår av den centrala bufferten.

Volymerna för interna familjehem har inte ökat ytterligare och prognosen är därför förbättrad med 600 tkr. Totalt sett för familjehem förväntas därmed ett överskott på drygt 2 mkr tack vare lägre volymer i externa familjehem. Tillsammans med den positiva budgetavvikelsen för HVB-placeringar på Familjestödsenheten uppgår prognosen till + 2 650 tkr för vårdkostnader barn och unga.

Kostnaderna för kontaktpersoner till barn och unga har varit lägre än budgeterat och prognosen har nu förbättrats med 300 tkr till totalt +500 tkr. Detta ökar också det prognostiserade överskottet för personalkostnader.

Sedan juni månad har vi ett nytt avtal med Migrationsverket om 14 platser för ensamkommande flyktingbarn. Detta är en utökning med fem platser som påverkar nämndens intäkter och kostnader. Intäkter i form av statsbidrag beräknas bli cirka 1,7 mkr mer än budget och kostnaderna för köp av verksamhet cirka 1,3 mkr mer än budget.

Ungdomsmottagningen förväntas ha en negativ budgetavvikelse för helåret på cirka 450 tkr. Av detta underskott beror cirka 250 tkr på att personalbudgeten varit felaktig och resterande på det nya journalsystem som införts under året samt lite övriga kostnader.

Helårsprognosen för försörjningsstöd ligger kvar som tidigare månader på -4 mkr och är under förutsättning att konjunkturen och rådande förutsättningar förblir ungefär som i dagsläget. Denna prognos kan dock förhoppningsvis komma att förbättras under året under förutsättning att nämndens satsning på exempelvis arbetssökarverksamheten faller väl ut.

Prestationer	Budget 2012	Prognos 2012	Budget- avvikelse	Utfall 2011	Utfall Jan-juni
<u>Vuxenstödseenheten</u>					
<i>HVB-placeringar</i>					
Volym (vård dygn/år)	4 130	4 008	-122	3 124	1 918
Volym (placeringar årsbasis)	11,3	11,0	-0,3	8,6	10,5
Totalkostnad (tkr)	5 200 tkr	8 300 tkr	-3 100 tkr	5 711 tkr	4 295 tkr
Snittkostnad (kr/placering)	1 259 kr	2 071 kr	812 kr	1 828 kr	2 239 kr
<i>Försörjningsstöd</i>					
Total nettokostnad (tkr)	14 406 tkr	18 406 tkr	-4 000 tkr	17 931 tkr	9 263 tkr
<u>Familjestödseenheten</u>					
<i>HVB-placeringar</i>					
Volym (vård dygn/år)	3 968	3 687	-281	3 811	1 773
Volym (placeringar årsbasis)	10,8	10,1	-0,8	10,4	9,7
Totalkostnad (tkr)	12 602 tkr	11 124 tkr	1 478 tkr	13 182 tkr	4 742 tkr
Snittkostnad (placering/dag)	3 176 kr	3 017 kr	-159 kr	3 459 kr	2 675 kr
<i>Familjeheimsplaceringar</i>					
Volym (vård dygn/år)	11 728	11 373	-355	11 401	5 591
Volym (placeringar årsbasis)	32,0	31,1	-1,0	31,2	30,9
Totalkostnad (tkr)	10 145 tkr	8 093 tkr	2 052 tkr	7 839 tkr	3 926 tkr
Snittkostnad (placering/dag)	865 kr	712 kr	-153 kr	688 kr	702 kr
<i>Interna familjeheimsplacering</i>					
Volym (vård dygn/år)	8540	10 100	1 560	9 572	5045
Volym (placeringar årsbasis)	23,3	27,6	4,3	26,2	27,9
Totalkostnad (tkr)	5 951 tkr	6 499 tkr	-548 tkr	6 052 tkr	3 214 tkr
Snittkostnad (placering/dag)	697 kr	643 kr	-53 kr	632 kr	637 kr
<i>Externa familjeheimsplacering</i>					
Volym (vård dygn/år)	3 188	1 273	-1 915	1 829	546
Volym (placeringar årsbasis)	8,7	3,5	-5,2	5,0	3,0
Totalkostnad (tkr)	4 194 tkr	1 594 tkr	2 600 tkr	1 787 tkr	711 tkr
Snittkostnad (placering/dag)	1 315 kr	1 252 kr	63 kr	977 kr	1 303 kr

5.

Budget 2013, plan 2014-15

Beslutsförslag:

Socialnämnden beslutar

1. att godkänna budget för 2013 och plan för 2014-2015
2. att överlämna denna till Kommunstyrelsen

Socialförvaltningen
Frida Wennermark

2012-08-20 Dnr

Till Socialnämnden

Budget 2013, Plan 2014 - 2015

Beslutsförslag

Socialnämnden beslutar

- 1) att godkänna budget för 2013 och plan för 2014-2015
- 2) att överlämna denna till Kommunstyrelsen

Bakgrund

Budgetramen för 2013 uppgår till 91 200 tkr. Förändringen jämfört med 2012 består främst av indexuppräknings uppgående till totalt 2 116 tkr samt övriga justeringar motsvarande 16 tkr.

Tidigare beredning, källhänvisning och bilagor

Bilaga 1. SN Budget 2013, Plan 2014-2015

Anne Simmasgård
Förvaltningschef

Frida Wennermark
Controller

Österåkers kommun
Socialnämnden
Budget 2013, plan 2014-15

2012-08-16

Ordförande: Helena Jungenstam
Förvaltningschef: Anne Simmasgård

Ekonomisk sammanställning

Driftredovisning per slag tkr	Budget 2012	Budget 2013	Plan 2014 exkl prisutv.	Plan 2015 exkl prisutv.
Verksamhetens intäkter				
Avgifter	457	282	282	282
Övriga intäkter	19 758	23 073	23 073	23 073
Summa:	20 215	23 355	23 355	23 355
Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader	-42 686	-41 374	-41 374	-41 374
Lokalkostnader	-8 790	-7 895	-7 895	-7 895
Kapitalkostnader	0	0	0	0
Köp av verksamhet	-36 659	-43 223	-43 223	-43 223
Övriga kostnader	-21 180	-22 063	-22 063	-22 063
Summa:	-109 315	-114 555	-114 555	-114 555
Verksamhetens nettokostnader	-89 100	-91 200	-91 200	-91 200

Driftredovisning per verksamhet (tkr)	Budget 2013			
	Kostnad	Intäkt	Netto	Netto i %
Nämnd och ledningsstab	-6 321	0	-6 321	7%
Familjestödsenheten	-60 394	11 968	-48 426	53%
Vuxenstödsenheten	-47 840	11 387	-36 453	40%
Totalt:	-114 555	23 355	-91 200	100%

Ansvar och uppgifter

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten (Individ- och familjeomsorg) och vad som sägs i lag om socialnämnd, exklusive omsorgen om äldre människor och människor med fysiska och psykiska funktionshinder. Socialnämnden fullgör även kommunens uppgifter vad gäller flykting- och invandrarfrågor, uppgifter enligt skuldsaneringslagen, föräldrabalken och uppgifter avseende familjerådgivning och ungdomsmottagning.

Socialnämndens verksamhet är uppdelad i tre huvudområden: ledning och politikerstöd, vuxenstödsenhet och familjestödsenhet.

Ledning och politikerstöd

Området omfattar förvaltningsledning och administration, stöd och service till politiker samt vissa förvaltningsgemensamma kostnader.

Vuxenstödsenheten

Vuxenstödsenheten utreder och beslutar om försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd. Enheten erbjuder budgetrådgivning till kommuninnevånare och utreder möjligheter till skuldsanering samt bistår den enskilde under skuldsaneringsprocessen.

Vidare utreder enheten och beslutar om bistånd som vård och behandling för missbrukare samt bedriver öppenvård i kommunen i samarbete med landstinget. Enheten arbetar också för att förebygga bruk av alkohol, narkotika och andra beroendeframkallande medel.

Genom föräldrastödet bedrivs förebyggande arbete med fokus på föräldrar och andra vuxna runt barn och ungdomar som riskerar en ogynnsam utveckling. Föräldrastödet verkar på strukturell, grupp- och individnivå. Ungdomsmottagningen (UMiÅ) har till uppgift att stärka ungdomar i att hantera sin sexualitet, att respektera sig själva samt att förebygga psykisk och social ohälsa.

Familjestödsenheten

Enheten utreder och beslutar om bistånd som vård och behandling för barn, ungdomar och deras familjer samt följer upp beviljade insatser. Familjehem, kontaktpersoner och kontaktfamiljer rekryteras, utreds och handleds.

Familjeterapeuterna på Hamnen bedriver öppenvård i kommunen i syfte att förhindra placeringar utanför hemmet bland barn och ungdomar. Enheten bedriver också familjeterapi, ungdomsterapi, nätverksarbete och samarbetar med andra intressenter som gagnar arbetet med familjen och ungdomen.

Familjerådgivningen erbjuder samtal till dem som lever i parförhållande och till familjer med samlevnadskonflikter. Familjerätten utreder på uppdrag av tingsrätten eller vid en ansökan om medgivande till adoption, fastställer faderskap och ger samtalsstöd till familjer i familjerättsliga frågor utifrån vad som är bäst för barnet.

Enheten ansvarar även för mottagandet av ensamkommande flyktingbarn.

Mål och riktlinjer

Kommunens vision pekar på att Österåker 2020 ska vara länets mest attraktiva skärgårdskommun, den skärgårdskommun som flest väljer att flytta till, bo och verka i, starta företag i samt besöka; en skärgårdskommun i världsklass. Österåker ska präglas av framtidstro, mångfald och öppenhet.

Inriktningsmål, resultatmål	Nyckeltal
1. Ekonomi i balans	
1.1. Verksamheten inryms inom given budgetram och är kostnadseffektiv.	0-resultat i bokslut. Andel externt köpta vårddyggn minskar. Andel försörjningsstödstagare minskar Avvikelsen i prognossäkerhet max 1 %.
2. Invånarna skall uppleva professionell service av hög kvalitet och gott bemötande för all kommunal service.	
2.1. Medborgare som är aktuella för utredning och/eller insats upplever sig blivit väl bemötta, ökar.	Resultatet i förvaltningens bemötandeundersökning är högre än föregående år.
3. Österåker skall vara bästa skolkommun i länet	
3.1. Samverkan på strategisk- och individnivå med skolan ökar.	Resultatet i förvaltningens egen undersökning, är minst 60 % nöjdhet.
4. Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och funktionshindrade	
4.1. Andel personer som upplever att de har	Resultatet i förvaltningens bemötande-

personligt inflytande över sin utredning och/eller insats ökar.	undersökning är högre än föregående år. Alla klienter ska ha en genomförande-plan upprättad under utredningstiden avseende beviljad insats.
4.2. Antal insatser och tjänster där den enskilda kan göra aktiva val, ökar.	Antal insatser och tjänster med valfrihet, är högre än föregående år.
Lokala miljömål, verksamhetsspecifika mål	
Nyckeltal	
5. Begränsad klimatpåverkan	
5.1. Bilanvändning i tjänsten minskar.	Antal körda km minskar.
5.2. Miljömedvetenhet vid inköp ökar.	Kunskapen hos medarbetarna ökar.
5.3. Minskad mängd osorterat avfall.	Källsorteringsmöjligheterna ökar.

Åtgärder för måluppfyllelse

För att uppnå målet att verksamheten inryms inom given budgetram och är kostnadseffektiv har arbetsökarverksamhet inrättats på försök som ska minska antalet arbetslösa personer med försörjningsstöd. Kostnaden för verksamheten motsvarar den förväntade kostnaden för försörjningsstöd.

Vid beviljad insats väljs alltid den mest kostnadseffektiva insatsen, och inom beroendevården vidareutvecklas hemmaplanslösningar för att tillgodose vårdbehov. Inom barn- och ungdomsvården utnyttjas i första hand befintliga resurser som Hamnen och familjehem i egen regi. Unga mellan 18 och 24 år bedöms vara en grupp i behov av särskilt stöd för att kunna etablera sig som vuxna. Under 2013 påbörjas ett särskilt riktat arbete för att utveckla metoder som ger stöd till dessa ungdomar mot arbetslöshet, missbruk, kriminalitet och våldsbrott.

Gott bemötande bedöms utifrån socialförvaltningens bemötandepolicy. Medborgarens uppfattning om bemötandet följs årligen upp genom en enkät till klienterna. Undersökningen ger också svar på hur den enskilde upplevt möjligheten till delaktighet och inflytande i sin utredning och/eller insats. Klagomåls- och synpunktshandling ger viktigt information och underlag till verksamhetsutveckling. Inom samtliga områden kommer barnperspektivet ännu mer i fokus så att barn ska få komma till tals i frågor som berör dem.

Socialtjänsten arbetar utifrån barns behov med att stödja föräldrarna som i sin tur bäst kan stödja sitt barn, medan skolan har sin naturliga fokus på barnet. Bättre samverkan med skolan kommer på strategisk nivå att ske genom att öka kunskapen om socialtjänstens verksamhet. Det sker genom informationsträffar, besök i skolorna och genom deltagande i föräldramöten och föräldranätverk. På individnivå kommer barnets skolsituation att beaktas i varje utredning, och ökad fokus kommer att läggas på barns möjlighet till god skolgång.

Ungdomar med funktionsnedsättning kommer särskilt att uppmärksammas och erbjudas stöd och information om ungdomsmottagningens tjänster.

För att öka antalet aktiva val och att möjliggöra för enskilda att själv söka stöd (utan myndighetsbeslut) erbjuds stöd inom missbruksvården, ungdomsmottagningen, föräldrastöd, budget- och skuldrådgivning, familjerådgivning och samarbetsamtal. Inom Hamnens regi kommer familjeterapeutiska insatser att erbjudas. Inom föräldrastöd utökas stödet till föräldrar där missbruk är en påverkande faktor genom en missbruksinriktad Komet-föräldrautbildning.

Beträffande miljömålen kommer personalen på socialförvaltningen att uppmuntras att välja andra transportsätt än bilåkning vid tjänsteärende, exempelvis att åka kommunalt eller att cykla när så är möjligt och rimligt. Genom information till och utbildning av personalen ska miljömedvetenheten öka bland annat vid inköp.

Styrtal

Text	Utfall 2011	Budget 2012	Prognos 2012	Budget 2013	Plan 2014	Plan 2015
Antal invånare	39 792	40 210	40 210	40 615	41 135	41 665
Antal årsarbetare	64,3	70,3	65,5	65,5	65,5	65,5
Antal hushåll med försörj stöd/ek bistånd	530	610	610	610	610	610
Antal aktualiseringar, barn-ungdom	1 048	1 281	1 089	1 281	1 281	1 281
Snittkostnad per vård dygn:						
<i>Vuxna missbrukare på institution</i>	2 323	1 259	2 071	1 290	1 290	1 290
<i>Barn och unga på institution</i>	3 459	3 176	3 017	3 255	3 255	3 255
<i>Barn och unga i familjehem</i>	688	865	712	887	887	887

Förändringar i förhållande till budget 2012

Enligt Kommunfullmäktiges beslut i juni är Socialnämndens preliminära nettoram 91 200 tkr år 2013. Jämfört med budget 2012 är den justerad med 2 116 tkr för prisökningar och 16 tkr övriga justeringar.

Några större omfördelningar jämfört med 2012 års budget har skett inom budgetramen. Nettokostnadens påverkan på budget anges inom parentes.

- Utökad budget för social jour i samarbetet med nordostkommunerna från juni 2012 (+450 tkr).
- Avtal med Migrationsverket om ytterligare fem platser för ensamkommande flyktingbarn från juni 2012. Innebär ökade intäkter uppgående till 3,2 mkr och ökade kostnader med 2,5 mkr (-700 tkr).
- Justerade arvoden till förtroendevalda (+250 tkr).
- Personalkostnaderna har totalt minskats med cirka 1,3 mkr jämfört med 2012. Cirka 60 tkr av minskningen beror på sänkt PO-pålägg från 39,4% till 39,1%. Några tjänster som länge varit vakanta har nu omfördelats till det centrala anslaget (-1 300 tkr).
- Lokalhyran för Beroendemottagningen höjd med 230 tkr jämfört med 2012 (+230 tkr).
- Lägre hyra för ensamkommande flyktingbarn p.g.a felbudgetering 2012 (-850 tkr).
- Omfördelning av 600 tkr för vårdkostnader vuxna från Familjestödsenheten till Vuxenstödsenheten har gjorts men ger ingen påverkan på totala nettobudgeten.
- Justerat ned intäkter för familjerådgivning i enlighet med utfall 2012 (+600 tkr)
- Det centrala anslaget har totalt utökats med 2,4 mkr främst till följd av ovanstående omfördelningar. Då små volymförändringar inom Socialnämndens områden kan innebära stora kostnadsökningar har den centrala bufferten utökats. Som exempel kan nämnas att en extra placering av barn/ungdom i genomsnitt ökar kostnaden med nära 1,3 mkr. Det kan under nästa år även bli aktuellt med nya lokaler för Ungdomsmottagningen varför detta utrymme bör finnas budgeterat (+2 400 tkr).

Utveckling och förändringar

Till följd av osäkerhet i världsekonomin ökade antalet personer med behov av försörjningsstöd kraftigt under 2009-2011. Ökningen skedde utifrån en låg nivå jämfört med riket. För att möta denna ökning har nya arbetsmetoder utvecklats genom att på försök inrätta arbetsökarverksamhet, öka stödet till långtidssjukskrivna och utökad samverkan med arbetsförmedlingen.

Förändringarna i ansvarsfördelningen mellan staten och kommunerna när det gäller mottagandet av flyktingar har inneburit att Arbetsförmedlingen har huvudansvaret för introduktionen. Kommunerna ansvarar för bostadsfrågor, SFI och samhällskunskap. Lokal överenskommelse har tecknats och ett närmare samarbete med aktörerna runt den enskilde flyktingen har påbörjats. Inför framtiden finns det osäkerhet om vad som sker efter att individens introduktion på arbetsförmedlingen upphört. Det finns en stor risk att behovet av försörjningsstöd ökar för denna grupp.

Inom missbruksområdet förväntas en fortsatt ökning av äldre som i första hand brukar alkohol och som är i behov av bistånd för att begränsa sin konsumtion. Det kan förväntas ett ökat antal anmälningar om tvångsvård då den enskilde är i mycket dålig skick. För att möta denna utveckling kommer utbildningsinsatser att genomföras rörande äldre och missbruk.

Unga vuxna är en annan grupp som förväntas få ökade behov av bistånd utifrån användande av droger och alkohol. Det finns oro för kostnadsutvecklingen då behovet av frivillig vård och även tvångsvård förväntas öka. För att möta denna utveckling fortsätter utvecklingen av öppenvård, och behandlingen erbjuds även som kursverksamhet. Det innebär att kommuninvånare själva i ett tidigt skede kan söka till behandlingskurserna.

Hälsosituationen för svenska barn är i flera avseenden bland de bästa i världen. Svenska barn mår bra fysiskt. De senaste årtiondena har dock den psykiska ohälsan bland barn och ungdomar ökat. Problemen har förskjutits från fysisk ohälsa mot psykosocialt betingade besvär och funktionsnedsättningar. Barns psykiska hälsa är därför ett angeläget område. Det är uppenbart att hälsorisker för barn och ungdom inte ensidigt kan hanteras inom hälso- och sjukvården. Andra för barnen viktiga faktorer är föräldrars förutsättningar och skolan. Skolan är den arena där alla barn befinner sig under en lång period, och socialtjänsten bör därför verka för att bistå föräldrar att förbättra föräldraförmågan.

Flera granskningar visar att barn som blivit placerade i familjehem inte blir tillräckligt uppmärksammas av socialtjänsten. Det är därför viktigt att socialtjänsten lägger resurser på att göra besök i familjehemmen och träffa barnen för att säkerställa att barnen blir omhändertagna på ett tillfredsställande sätt och att deras skolgång fungerar bra.

Socialtjänsten har förväntningar på att använda sig av evidensbaserad praktik. Evidensbaserad praktik definieras som en strategi för transparent beslutsfattande bestående av sammanvägningar av brukarnas erfarenheter, den professionella expertis och bästa tillgängliga vetenskapliga kunskap. Eftersom tillgången till välgjorda svenska effektstudier eller studier som kan överföras till svenska förhållanden är begränsad bör större resurser satsas på forskning som belyser effekterna av socialtjänstens insatser. Kan samverkan mellan universitet/högskolor och kommunen utvecklas? Kan forskningen ske verksamhetsnära? Dessa två frågor bör socialtjänsten undersöka.

En Österåkersmodell för det förebyggande arbetet är under utveckling i kommunen. Det är viktigt att det förebyggande arbetet får ett brett kommunövergripande perspektiv. Skolan har en primär uppgift att upptäcka barn som visar en ogynnsam utveckling liksom exempelvis arbetsgivaren och husläkaren när det gäller riskbruk och missbruk av alkohol och andra beroendeframkallande preparat. Socialnämnden möter oftast människor först när de utvecklats social problematik varför nämndens möjligheter att förebygga på ett tidigt stadium är mycket begränsade. Socialnämndens roll i det förebyggande arbetet är att vara en aktiv pådrivare, stödja första ledens insatser och vara en god samarbetspartner exempelvis för skolan. Det är också viktigt att socialtjänsten har förtroende hos medborgarna så att man själv söker hjälp. Dessa frågor kommer Socialnämnden att än mer fokusera på.

Sammantaget står Socialnämnden inför framtida utmaningar och behöver ständigt utveckla sin verksamhet. Förvaltningens arbete får stöd av LEAN-filosofin som sätter fokus på kundens behov och förväntningar, på ständiga förbättringar och ökad arbetsglädje hos medarbetarna.

6.

**Svar på motion från Bror Segerlund (S)
angående barnfattigdomens utbredning i
Österåker**

Beslutsförslag:

Socialnämnden föreslår Kommunfullmäktige att avslå motionen med hänvisning till att Socialnämnden beaktar och tillgodoser de barn som lever i fattiga familjer och är aktuella för ekonomiskt bistånd.

Svar på motion från Bror Segerlund (S) angående barnfattigdomens utbredning i Österåker

Beslutsförslag

Socialnämnden föreslår Kommunfullmäktige att avslå motionen med hänvisning till att Socialnämnden beaktar och tillgodoser de barn som lever i fattiga familjer och är aktuella för ekonomiskt bistånd.

Bakgrund

Socialnämnden har erhållit möjlighet att yttra sig om motion som inkommit till kommunstyrelsen angående barnfattigdomens utbredning i Österåker från Bror Segerlund (S). I motionen föreslås att beräkningsnormen för försörjningsstöd skall justeras för att begränsa barnfattigdomen. Att kommunen tar fram en handlingsplan för att säkerställa att inga barn diskrimineras utifrån ekonomisk status eller ursprung samt att barnperspektivet beaktas vid beräkning av försörjningsstöd. Socialförvaltningen har beaktat motionen och Socialnämndens riktlinjer för försörjningsstöd i förhållande till av riksdagen beslutad riksnorm och föreslår Socialnämnden föreslår Kommunfullmäktige att avslå motionen med hänvisning till att Socialnämnden beaktar och tillgodoser de barn som lever i fattiga familjer och är aktuella för ekonomiskt bistånd.

Utredning

Inkommen motion från Bror Segerlund bygger på Rädda barnens rapport barnfattigdom 2011. Rapporten visar på att antalet fattiga barn i Österåker ökat från 504 till 606 barn under de senaste åren. Det är barn som lever under begränsade ekonomiska förhållanden och där det är vanligt att barnen lever med ensamstående förälder eller att föräldrarna har en utländsk bakgrund. Segerlund menar att barnen tvingas välja bort fritidsaktiviteter, skolutflykter och andra aktiviteter av ekonomiska skäl. Även kläder som föräldrarna tillhandahåller visar på att barnen är "fattigbarn". Utifrån barnkonventionen är kommunen/ samhället skyldig att se till att barnen har en skälig levnadsnivå och att ingen diskrimineras utifrån sitt ursprung. Segerlund föreslår att Socialnämnden tillämpar andra regler vid beräkning av försörjningsstödsnormen så att personliga och hushållskostnader höjs. Det kan göras genom att inte räkna in barnbidrag, studiebidrag eller flerbarnstillägg som inkomster vid beräkning av rätten till försörjningsstöd.

Vid beräkning av rätten till försörjningsstöd följs den av riksdagen beslutade riksnormen. Riksnormen anger vilka medel som ett hushåll måste ha till sitt

förfogande för att anses ha skäligena levnadsvillkor. Socialnämnden i Österåker har i sina riktlinjer för försörjningsstöd beslutat om tillämpning av riksnormen och utger särskilt bistånd utöver riksnorm som skall stärka och tillgodose barns behov inom följande områden:

- Årliga träningsavgiften och terminskostnad för aktiviteter
- Skolans avgiftsbelagda aktiviteter
- Merkostnad för umgänge med barn upp till 6 dgr/månad
- Glasögon behov skall alltid beaktas.
- Rekreativresor kan beviljas vartannat år
- Lägrverksamhet, idrottsresor eller kolonivistelse
- Bistånd till begagnad cykel
- Arbetsinkomst för skolungdom ½ basbelopp

Vid utredning av rätten till ekonomiskt bistånd företräder vårdnadshavaren sitt barn. Vårdnadshavaren bedömer vilka behov som barnet har och hur vårdnadshavaren skall tillgodose dem. Socialsekreterare lyfter i samtal med vårdnadshavaren upp hur vårdnadshavaren avser att tillgodose barnets behov och på vilken grund som Socialnämnden kan bistå vårdnadshavaren. Vid särskilda behov kan socialsekreteraren be att få träffa barnet för att inhämta ytterligare kunskap om barnets behov. Socialnämnden tillgodoser på detta sätt att barnets perspektiv beaktas vid beräkning av hushållets rätt till ekonomiskt bistånd.

Socialförvaltningen bedömer att Socialnämnden tillgodoser barnperspektivet vid utredning av rätten till ekonomiskt bistånd. Socialnämnden har genom riktlinjer för ekonomiskt bistånd gjort särskilda prioriteringar som tillgodoser barns specifika behov. Det specifika biståndet är uppföljningsbart och därigenom säkerställs att biståndet tillgodoser barnets faktiska behov. Socialnämnden föreslår Kommunfullmäktige att avslå motionen med hänvisning till att Socialnämnden beaktar och tillgodoser de barn som lever i fattiga familjer och är aktuella för ekonomiskt bistånd.

Kjell Karlsson
Enhetschef

Anne Simmasgård
Förvaltningschef

ÖSTERÅKERS KOMMUN KOMMUNSTYRELSEN 2012 -05- 09 D.nr: KS 2012/273-100

19

**Motion ang.
Barnfattigdomens utbredning i Österåker**

Vi (S) har tidigare i Socialnämnden lyft frågan om barnfattigdomen i Österåker. Skälet har då också varit att försöka få en förändring som gör att färre barn skall tvingas växa upp under osedvanligt knappa ekonomiska förutsättningar. Barn som lever under sådana förhållanden är i regel barn till ensamstående förälder eller familjer där bägge föräldrarna är födda utomlands.

Det är barn som tvingas välja bort bl.a. fritidsaktiviteter som för andra barn är självklara att kunna delta i. Trots att det finns en allmän uppfattning att friluftsliv och utflykter är nödvändiga inslag i ex.vis skolan är det hinder för vissa barn att delta i sådana aktiviteter på grund av brist på pengar för aktiviteten. Det blir mer och mer vanligt att vårdnadshavare skall kunna bidra till aktiviteter och skolutflykter. Detta försvårar ytterligare för de barn som lever med ekonomiskt svaga vårdnadshavare.

Det är barn som inte kan få den sortens kläder och i den utsträckning som för kamraterna är självklara att ha är för "fattigbarnen" en skamsen tillvaro. Det är barn som ex.vis inte har pengar att gå med kompiserna på bio.

Det är oacceptabelt att barn skall behöva känna sig diskriminerad på grund av den ekonomiska statusen.

Enligt barnkonventionen är kommunen/samhället skyldig att se till att barn har en skälig levnadsstandard samt att inga barn skall diskrimineras på grund av sitt ursprung.

Nu senast har media redovisat Rädda Barnens senaste undersökning som visar att antalet barn som kan räknas till kategorin fattiga barn i Österåker under de senaste åren ökat från 504 barn till att nu vara 606 barn.

I ett välfärdsland som Sverige är detta naturligtvis inte acceptabelt. Det är angeläget och nödvändigt att Österåkers kommun så snart som möjligt vidtar aktiva åtgärder för att eliminera barnfattigdomen i kommunen.

Dessa åtgärder kan exempelvis vara att tillämpa andra regler vid beräkningen av normen för personliga kostnader och gemensamma hushållskostnader höjs. Den förstärkningen kan göras genom att i beräkningen vid ansökan om försörjningsstöd inte räkna in barnbidraget, ev. studiebidrag eller flerbarnstillägg som inkomster i beräkningsunderlaget.

Föreslår därför Kommunfullmäktige besluta

att

Ge uppdrag till att justera beräkningsnormerna för försörjningsstöd för att med dessa åtgärder begränsa barnfattigdom i kommunen.

att

kommunen tar fram en handlingsplan för att säkerställa att inga barn diskrimineras utifrån ekonomisk status eller ursprung samt att barnperspektivet beaktas vid beräkningen av försörjningsstöd

Åkersberga 2012-05-02

Bror Segerlund (S)

HANDLÄGGNING	REMISS	KÄNNEDOM	9/5 2012
		M&P IGS	EXP JL

7.

Upphandling av dygnetruntvård för barn och ungdomar

Beslutsförslag:

Socialnämnden beslutar

1. uppdra till förvaltningen att genomföra en gemensam upphandling med andra nordostkommuner avseende dygnetruntvård för barn och ungdomar.
2. Ge socialchefen delegation att fatta beslut om förfrågningsunderlaget och teckna avtal med leverantörer.

Socialförvaltningen
Anne Simmasgård

2012-06-07 Dnr (nämnd + nummer)

Till Socialnämnden

Upphandling av dygnetruntvård för barn och ungdomar

Beslutsförslag

Socialnämndens beslut

1. Uppdra till förvaltningen att genomföra en gemensam upphandling med andra nordostkommuner avseende dygnetruntvård för barn och ungdomar.
2. Ge socialchefen delegation att fatta beslut om förfrågningsunderlaget och teckna avtal med leverantörer.

Bakgrund

Kommunerna i Stockholm nordost genomförde för några år sedan en gemensam upphandling av öppenvård och dygnetruntvård för barn och ungdomar. Avtalstiden för dessa ramavtal går ut vid utgången av 2012 varför en ny upphandling behöver göras.

Förvaltningens slutsatser

Socialcheferna i nordostkommunerna anser att en ny gemensam upphandling behöver göras. När det gäller Österåkers kommun finns endast behov av extern dygnetruntvård. De senaste åren har ingen öppenvård köpts av extern leverantör varför förvaltningen inte avser att delta i den delen av upphandlingen.

Förvaltningen föreslår att Österåker delta i en ny gemensam upphandling med nordostkommunerna när det gäller dygnetruntvård för barn och ungdomar, samt att socialchefen får i uppdrag att fatta erforderliga beslut för genomförandet.

Anne Simmasgård
Förvaltningschef

8.

Förslag till länsgemensamt resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld

Beslutsförslag:

Socialnämnden undertecknar avtalet om ett länsgemensamt resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld under förutsättning att kostnaden fördelas lika mellan Kultur- och utbildningsnämnden och Socialnämnden.

Socialförvaltningen
Anne Simmasgård

Tjänsteutlåtande

2012-07-26

Dnr SN 2012/0031-751

Till Socialnämnden

Förslag till länsgemensamt resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld

KSL – Kommunförbundet i Stockholms läns har den 15 juni 2012 beslutat att rekommendera länets kommuner att underteckna avtalet om ett länsgemensamt resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld.

Förslag till beslut

Socialnämnden undertecknar avtalet om ett länsgemensamt resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld under förutsättning att kostnaden fördelas lika mellan Kultur- och utbildningsnämnden och Socialnämnden.

Redogörelse för ärendet

Länsstyrelsen och Operation Kvinnofrid har under de senaste åren haft stort fokus på hedersrelaterat förtryck och våld. En arbetsgrupp bestående av representanter från länsstyrelsen, polisen, landstinget och kommunerna i länet har nu tagit fram ett förslag till ett länsgemensamt resurscentrum.

Resurscentret kommer att bestå av ett fysiskt såväl som ett virtuellt hus som ska erbjuda stöd och vägledning till ungdomar som blir utsatta för hedersrelaterat förtryck och våld. Det ska vara ett centrum dit även yrkesverksamma från olika myndigheter och frivilliga organisationer som arbetar med målgruppen kan vända sig vid behov av konsultativt stöd och vägledning. Resurscentret ska:

- erbjuda stöd och rådgivning till ungdomar som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck
- erbjuda konsultativt stöd och vägledning till yrkesverksamma inom myndigheter och frivilliga organisationer
- underlätta och stödja samverkan mellan länets kommuner, Stockholms läns landsting och Polismyndigheten i Stockholms län
- sprida kunskap om hedersrelaterat förtryck och våld samt utveckla arbetssätt och metoder

Resurscentrets huvudsakliga målgrupp är flickor/unga kvinnor och pojkar/unga män mellan 13–26 år som utsätts för hedersrelaterat förtryck och våld, samt yrkesverksamma inom polisen, socialtjänsten, skol- och fritidsverksamheten, hälso- och sjukvården samt frivilliga aktörer som möter och arbetar med utsatta som lever i en hederskontext.

Den totala budgeten för resurscentret är sex miljoner kronor per år. I driftskostnaden ingår fem årsarbetare (4 från kommunal verksamhet varav en chef/arbetsledare, 0,5 från Stockholms läns landstings hälso- och sjukvård samt 0,5 från polismyndigheten i Stockholms län). I budget ingår även förvaltning av det virtuella huset.

Finansieringen föreslås fördelas mellan parterna:

- Stockholms läns landsting – 25 procent
- Polismyndigheten i Stockholms län – 25 procent
- Länets kommuner – 50 procent, fördelat enligt antalet innevånare per kommun den 31 december föregående år

För Österåkers kommun innebär detta 57 tkr.

Förvaltningens slutsatser

Hedersrelaterat förtryck och våld förekommer även i Österåker. Socialförvaltningen kommer i kontakt med problematiken lite då och då. Personalen har baskunskaper i problematiken, men har också behov av expertkunskaper och stöd vid enskilda fall och vid misstanke om hederskultur. Ett länsgemensamt resurscenter bedöms vara ett kostnadseffektivt sätt att skaffa och upprätthålla kompetens i dessa frågor.

Förvaltningen har goda erfarenheter av ett liknande gemensam arbete med andra nordostkommuner när det gäller barn som utsatts för övergrepp, Barnahus.

Vidare anser förvaltningen att det är angeläget att kunna erbjuda detta stöd och rådgivning till ungdomar i Österåker.

Det är förvaltningens uppfattning att Österåker bör delta i det länsgemensamma resurscentret och att kostnaden bör fördelas lika mellan Kultur- och utbildningsnämnden och Socialnämnden. Det är likaledes angeläget att skolans personal har baskunskaper i hedersförtryck och kan få vägledning eftersom det är framför allt i skolmiljö man tidigt kan upptäcka signaler om att ungdomen utsätts för hederskultur.

Bilagor

Rekommendation från KSL daterad 2012-06-05

Anne Simmasgård
socialchef

För kännedom:
Socialnämnd eller motsvarande
Socialchef

Kommunstyrelsen

Förslag till länsgemensamt resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld, Origo

Rekommendation

Styrelsen beslutade vid sitt sammanträde den 15 juni 2012

att rekommendera länets kommuner att underteckna avtalet om ett länsgemensamt resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld

Bakgrund

Initiativtagare till resurscentret är Operation Kvinnofrid under ledning av Länsstyrelsen som under de senaste åren haft stort fokus på frågan.

Anledningen till detta är att det finns brister hos olika myndigheter avseende hur flickor, pojkar, kvinnor och män som är utsatta för denna typ av problematik får stöd. Det visar både Länsstyrelsens kartläggning och tillsyn av socialtjänstens arbete med kvinnofridsfrågor 2008 och den kartläggning som Stockholms stad genomförde under 2009. Enligt Stockholms stads kartläggning framgår det att det finns tusentals flickor och pojkar i Stockholms län som lever i en hederskontext där de utsätts för förtryck och våld på olika sätt och i olika omfattning.

Operation Kvinnofrid leds av Länsstyrelsen och i styrgrupp och arbetsgrupp finns Botkyrka och Stockholm samt KSL representerade.

Resurscentret mot hedersrelaterat förtryck och våld, Origo

Ett förslag finns nu till ett länsgemensamt Resurscenter mot hedersrelaterat våld och förtryck, centrets namn är Origo. Stockholms stad har påtagit sig ansvaret för verksamheten som drivs gemensamt av länets kommuner, Polismyndigheten i Stockholms län samt Stockholms läns landsting.

Målet med resurscentret är att länets kommuner, landstinget och polismyndigheten skall samverka kring stöd och rådgivning för den enskilde och kring kunskaps- och kompetensutveckling för professionen. Samverkan med frivilligorganisationer skall också ske.

Motivet till att införa ett länsgemensamt hus handlar om att individer som är utsatta för hedersrelaterat förtryck och våld ofta har behov som kräver samarbete mellan olika

2012-06-05

Dnr: KSL/12/0055

myndigheter. Dock har varje myndighet även i fortsättningen att ansvara utifrån sitt mandat och uppdrag. Den huvudsakliga målgruppen för resurscentret är flickor/unga kvinnor och pojkar/unga män mellan 13–26 år som utsätts för hedersrelaterat förtryck och våld.

Innehåll

Resurscentret kommer att bestå av ett fysiskt och ett virtuellt hus med uppgift att:

- erbjuda stöd och rådgivning till ungdomar som är utsatta
- erbjuda konsultativt stöd och vägledning till yrkesverksamma
- underlätta och stödja samverkan mellan länets kommuner, Stockholms läns landsting och Polismyndigheten i Stockholms län
- sprida kunskap om frågan samt utveckla arbetssätt och metoder

Finansiering

Den totala budgeten för resurscentret är sex miljoner kronor per år. I driftskostnaden ingår fem årsarbetskrafter (4 från kommunal verksamhet varav en verksamhetsledare, 0,5 från Stockholms läns landstings hälso- och sjukvård samt 0,5 från Polismyndigheten i Stockholms län). I budget ingår även förvaltning av det virtuella huset.

Den kostnadsfördelning som tagits fram är följande: Stockholms läns landsting 25 %, Polismyndigheten i Stockholms län 25 % och länets kommuner 50 % tillsammans. Kostnadsfördelningen utgår från invånarantal.

Tidsplan

Planen är att verksamheten skall vara i full gång från januari 2013. Under hösten 2012 pågår uppbyggnadsarbetet. Verksamhetsledare finns anställd sedan april.

Dialog och förankring

För att få in synpunkter och efterhöra kommunernas intresse skickade KSL ut en tjänstemannaremiss i juni 2011. Av de svar som inkom var de flesta positiva till idén om ett gemensamt center. De flesta kommuner ställde sig också positiva till fördelningsprincipen i remissvaren.

Fr.o.m. den 1 april 2012 har ansvaret tagits över av Stockholms stad. En grupp av representanter för kommunerna har i slutskedet av arbetet varit involverade i att granska texterna. Förankringsarbetet har också innefattat bl.a. ett möte med socialcheferna i april där landshövdingen deltog samt en del i träffen med länets kommunstyrelseordföranden den 22 maj, där Stockholms socialborgarråd föredrog frågan.

Ärendegång

Rekommendationen adresseras till kommunstyrelserna enligt den rutin som gäller vid beslut i KSLs styrelse. KSL överlåter till kommunen att fatta beslut enligt gällande delegationsordning. Kommunerna ombeds meddela sina ställningstaganden genom att sända in protokollsutdrag från kommunstyrelse eller behörig nämnd.

Svarsperiod

KSL önskar få kommunernas ställningstaganden senast 2012-10-01 med e-post till registrator@ksl.se

2012-06-05

Dnr: KSL/12/0055

alternativt till adressen Kommunförbundet Stockholms Län, Box 38145, 100 64
STOCKHOLM.

Underskrift av originalavtal

KSLs kansli kommer att ombesörja hantering av originalavtal **efter det att protokollsutdrag inkommit** från respektive kommun. För att underlätta den administrativa hanteringen kommer detta ske på följande sätt:

1. Stockholms stad, Polisen och Landstinget undertecknar först orginalavtalet.
2. Undertecknat orginalavtal scannas in av KSL och skickas per e-post till respektive kommun.
3. Kommunen skriver ut avtalet och undertecknar. Därefter scannas undertecknat avtal in och sänds åter till KSL.
4. När samtliga parter har undertecknat avtalet kommer varje part att få en kopia på orginalavtalet till sig.

Frågor och information

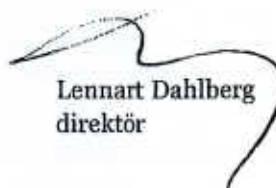
Frågor med anledning av detta besvaras av:

Christina Stattin, telefon 08-615 94 19, e-post christina.stattin@ksl.se

Med vänlig hälsning

KOMMUNFÖRBUNDET STOCKHOLMS LÄN

Erik Langby
ordförande

Lennart Dahlberg
direktör

Bilagor:

1. Avtal inklusive kostnadsfördelning Resurscentrum
2. Tjänsteskrivelse Operation Kvinnofrid

Kostnadsfördelning för resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck

Kostnad fysiskt hus 5 milj (personal och övriga driftkostnader per år)

Kostnad förvaltning virtuellt hus 1 milj kr (licenskostnad, uppgradering, personal)

					6 000 000
Polisen		25,00		1 500 000	
Landstinget		25,00		1 500 000	
Botkyrka	84 677	2,02		121 460	
Danderyd	31 799	0,76		45 612	
Ekerö	25 767	0,62		36 960	
Haninge	78 326	1,87		112 350	
Huddinge	99 049	2,37		142 075	
Järfälla	67 320	1,61		96 564	
Lidingö	44 081	1,05		63 230	
Nacka	91 616	2,19		131 414	
Norrhälje	56 245	1,34		80 678	
Nykvarn	9 331	0,22		13 384	
Nynäshamn	26 248	0,63		37 650	
Salem	15 694	0,38		22 511	
Sigtuna	41 329	0,99		59 282	
Sollentuna	65 891	1,58		94 514	
Solna	69 946	1,67		100 330	
Stockholm	864 324	20,66		1 239 783	
Sundbyberg	39 539	0,95		56 715	
Södertälje	87 685	2,10		125 775	
Tyresö	43 328	1,04		62 149	
Täby	64 558	1,54		92 602	
Upplands Väsby	40 194	0,96		57 654	
Upplands bro	23 984	0,57		34 403	
Vallentuna	30 715	0,73		44 057	
Vaxholm	11 141	0,27		15 981	
Värmdö	38 894	0,93		55 789	
Österåker	39 792	0,95		57 077	
Summa	2 091 473	100		6 000 000	

Tjänsteskrivelse 2012-04-03

Dnr 801-11554-2012

Resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld

Innehållsförteckning

Inledning	3
Bakgrund	3
Samverkansparter	4
Syfte	4
Målgrupp	4
Mål	5
Styrning av centret	5
<i>Styrgrupp</i>	<i>5</i>
<i>Referensforum</i>	<i>5</i>
<i>Kontakter med Operation Kvinnofrid</i>	<i>5</i>
Operativ samverkan	5
<i>Kontaktpersoner</i>	<i>5</i>
<i>Frivilligorganisationer</i>	<i>6</i>
Bemanning	7
Polismyndigheten i Stockholms Län	7
Stockholms läns landsting	7
Aktiviteter/utbud	8
<i>Råd och stöd till unga</i>	<i>8</i>
<i>Föreläsningar till skolungdomar</i>	<i>8</i>
<i>Nätverk av sakkunniga</i>	<i>8</i>
<i>Konsultativt stöd till yrkesverksamma och frivilliga aktörer</i>	<i>8</i>
<i>Virtuellt center för unga och yrkesverksamma/ frivilliga aktörer</i>	<i>9</i>
<i>Slussfunktion</i>	<i>9</i>
<i>Seminarier och utbildningsdagar för yrkesverksamma och frivilliga aktörer</i>	<i>9</i>
<i>Vidareutveckling av metoder</i>	<i>9</i>
Partnerskap och avtal	10
Förslag till budget och finansiering	10
Uppföljning och utvärdering	10
Framtida utvecklingsområden	10
<i>Målgrupper som på sikt bör uppmärksammas</i>	<i>10</i>
<i>Skyddade boenden</i>	<i>11</i>
<i>Bilaga 1</i>	<i>12</i>

Inledning

Operation Kvinnofrid har under åren 2009–2012 fokuserat på att stärka myndigheternas arbete mot hedersrelaterat förtryck och våld. I ”Aktionsplan mot våld i nära relationer med fokus på hedersvåldet” är tillkomsten av ett länsövergripande resurscentrum en central del.

I denna promemoria beskrivs den samverkan och de tjänster som planeras finnas vid resurscentrets igångsättande.

Promemorian har tagits fram av Operation Kvinnofrids projektledning i nära samarbete med berörda myndigheter. Stockholms stad har tagit på sig att bli formellt ansvarig för det framtida resurscentret.

Bakgrund

I arbetet mot våld i nära relationer har Operation Kvinnofrids styrgrupp de senaste åren haft stort fokus på hedersrelaterat förtryck och våld. Anledningen till detta är att det finns stora brister hos olika myndigheter avseende hur flickor, pojkar, kvinnor och män som är utsatta för denna typ av problematik får stöd. Det visar både Länsstyrelsens kartläggning och tillsyn av socialtjänstens arbete med kvinnofridsfrågor 2008 och den kartläggning som Stockholms stad gjorde under 2009.

Enligt Stockholms stads kartläggning framgår det att det finns tusentals flickor och pojkar i Stockholms län som lever i en hederskontext där de utsätts för hedersrelaterat förtryck och våld på olika sätt och i olika omfattning (se definition av begreppet hedersrelaterat förtryck och våld bilaga 1).

Operation Kvinnofrid är en samverkansplattform mellan kommunerna, polismyndigheten, Stockholms läns landsting samt Länsstyrelsen i Stockholms län.

Styrgruppen leds av landshövding Chris Heister som är ordförande. Ledamöter är länspolismästare Carin Götblad, Polismyndigheten i Stockholms län, biträdande finanslandstingsråd Charlotte Broberg, Stockholms läns landsting, socialborgarråd Anna König Jerlmyr, Stockholms stad samt representant för Kommunförbundet Stockholms Län, Alexandra Anstrell, ordförande i grund- och förskolenämnden i Haninge Kommun.

Det operativa arbetet leds av en arbetsgrupp bestående av tjänstemän som representerar de olika intressenterna.

Styrgruppen har beslutat att fokusera på frågan om myndighetsgemensamma insatser mot hedersrelaterat förtryck och våld. De vill arbeta för ökad kunskap, metodutveckling och förbättrad samverkan i syfte att stärka stödet till målgruppen, (se definition nedan). Operation Kvinnofrids styrgrupp gav därför i uppdrag till arbetsgruppen att ta fram en aktionsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck, där tillkomsten av ett resurscentrum är en central del. Länsstyrelsen har fått i uppdrag att ta fram ett konkret förslag till ett fysiskt och ett virtuellt resurscentrum i samverkan med berörda myndigheter och organisationer.

Länsstyrelsen har på uppdrag av styrgruppen och arbetsgruppen bildat en projektgrupp för det operativa projektarbetet. Inför framtagandet av ett koncept för ett resurscentrum har projektgruppen intervjuat både chefer och tjänstemän från berörda myndigheter samt frivilliga organisationer. Många har vid dessa intervjuer uttryckt behov av kompetensutveckling, konsultation i enskilda ärenden samt ökad samverkan och samordning i dessa ärenden.

Förslaget om ett framtida resurscentrum har via Kommunförbundet Stockholms Län (KSL) skickats på remiss till länets kommuner. Merparten av kommunerna har ställt sig positiva. Remissvaren visar att det finns ett antal områden som behöver förtydligas. För att tillgodose dessa önskemål har projektgruppen tagit fram denna skrivelse. Den slutgiltiga utformningen av resurscentret kommer att ske tillsammans med den framtida huvudmannen Stockholms stad och övriga parter.

Samverkansparter

I samverkan för ett resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld ingår följande *samarbetspartners*:

- Polismyndigheten i Stockholms län
- Kommuner i Stockholms län
- Stockholms läns landsting

Samverkande part är:

- Frivilligorganisationer

Individer som är utsatta för hedersrelaterat förtryck och våld har ofta problem som kräver samarbete mellan olika aktörer. Det finns ett behov av ett mer strukturerat samarbete mellan länets kommuner och myndigheter samt mellan myndigheter och frivilligorganisationer. Avsikten med ett myndighetsgemensamt, länsövergripande resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld i länet är att vidareutveckla samverkan mellan viktiga aktörer och därmed stärka stödet till de utsatta.

Det är viktigt att betona, att varje myndighet även i fortsättningen ansvarar utifrån sitt mandat och uppdrag.

Syfte

Resurscentret kommer att bestå av ett fysiskt såväl som ett virtuellt hus som ska erbjuda stöd och vägledning till ungdomar som blir utsatta för hedersrelaterat förtryck och våld. Det ska vara ett centrum dit även yrkesverksamma från olika myndigheter och frivilliga organisationer som arbetar med målgruppen kan vända sig vid behov av konsultativt stöd och vägledning.

Det länsövergripande resurscentret ska

- erbjuda stöd och rådgivning till ungdomar som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck
- erbjuda konsultativt stöd och vägledning till yrkesverksamma inom myndigheter och frivilliga organisationer
- underlätta och stödja samverkan mellan länets kommuner, Stockholms läns landsting och Polismyndigheten i Stockholms län
- sprida kunskap om hedersrelaterat förtryck och våld samt utveckla arbetssätt och metoder

Målgrupp

- Resurscentrets huvudsakliga målgrupp är flickor/unga kvinnor och pojkar/unga män mellan 13–26 år som utsätts för hedersrelaterat förtryck och våld.

- Yrkesverksamma inom polisen, socialtjänsten, skol- och fritidsverksamheten, hälso- och sjukvården samt frivilliga aktörer som möter och arbetar med utsatta som lever i en hederskontext.

Mål

- Målgruppen har kunskap om sina rättigheter.
- Målgruppen lever ett liv utan förtryck och våld.
- Yrkesverksamma har hög kompetens inom området.
- Samverkan mellan myndigheter och frivilliga aktörer fungerar för att ge stöd till målgruppen.

Styrning av centret

Preliminärt förslag – den slutliga regleringen beslutas i samband med att det avtal som är under framtagande slutbehandlas.

Styrgrupp

- sex representanter från kommunerna som utses av Kommunförbundet Stockholms Län. Kommunplatserna kan rotera mellan kommunerna.
- en representant från Stockholms stad
- en representant från Kommunförbundet Stockholms län
- en representant från Polismyndigheten i Stockholms län
- en representant från Stockholms läns landsting

Stockholms stad har ordförandeskapet och är sammankallande till mötena. Styrgruppen föreslås träffas fyra gånger per år.

Referensforum

Referensforum ger en möjlighet för alla bidragande parter att träffas samtidigt genom:

- en representant från vardera av de 26 kommunerna
- en verksamhetsrepresentant från Stockholms stad
- en representant från Kommunförbundet Stockholms län
- en eller fler representanter från Stockholms läns landsting
- en eller fler representanter från Polismyndigheten Stockholms län
- en eller fler representanter från Länsstyrelsen i Stockholms län

Stockholms stad har ordförandeskapet och är sammankallande till mötena. Referensforum föreslås träffas en gång per år.

Kontakter med Operation Kvinnofrid

Stockholms stad kommer att ha kontinuerliga kontakter med Operation Kvinnofrids styrgrupp

Operativ samverkan

Kontaktpersoner

Varje part får möjlighet att utse en kontaktperson från sin organisation. Kontaktpersonens uppgift är att vara länken mellan resurscentret och sin kommun/stadsdel/myndighet. Kontaktpersonen har organisationens mandat att företräda densamma, är insatt inom problemområdet hedersrelaterat förtryck och våld och ska ha i uppgift att följa utvecklingen inom problemområdet.

Kontaktpersonen ska få tillgång till vidareutbildning genom resurscentret och ska, tillsammans med centret, ansvara för att sprida kunskaperna vidare. Kunniga kontaktpersoner är en av resurscentrets viktigaste vägar för att förmedla kunskaper om arbetssätt och få kontakt med de yrkesverksamma inom området i länet.

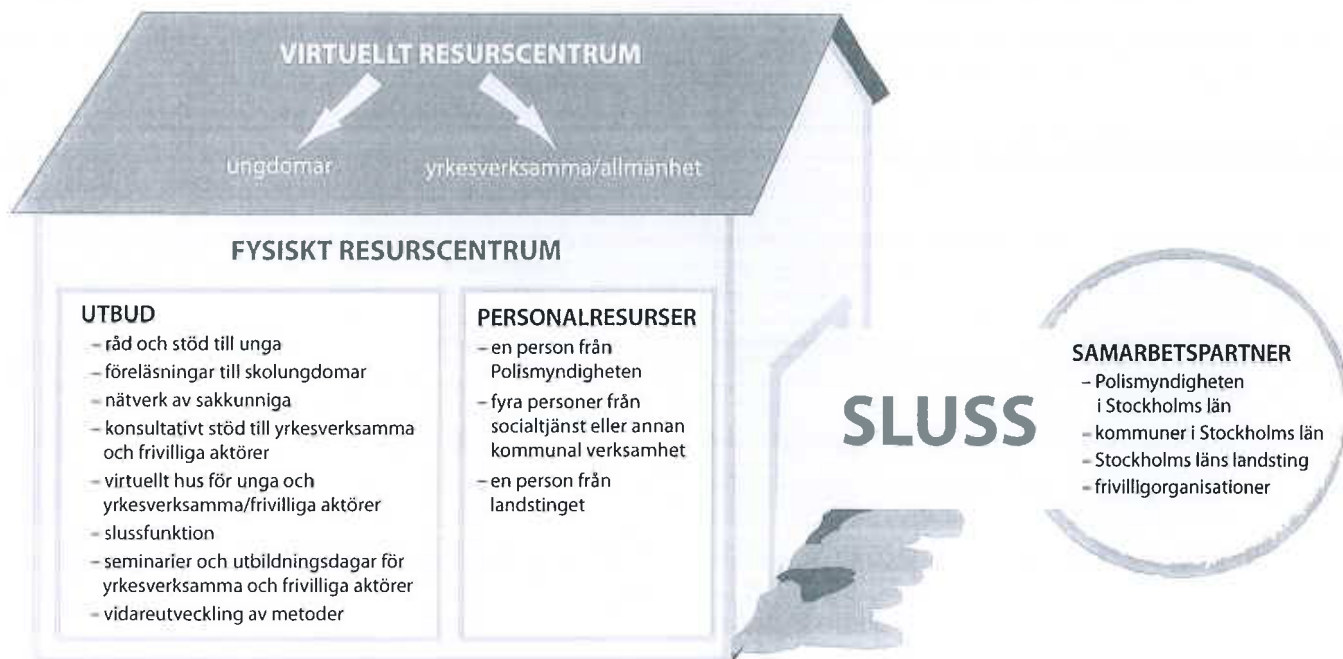
Kontaktpersonen förväntas ha ett stort nätverk och upparbetade kontakter med de resurser som finns inom den egna organisationen. Detta för att kunna stödja den egna organisationen att bli bättre men också för att hjälpa till att tillgängliggöra bra metoder och arbetssätt för kollegorna inom länet.

En viktig uppgift är också att förse resurscentrets "bank" för hela länet med uppdaterade kontaktuppgifter från sin organisation.

Frivilligorganisationer

Frivilligorganisationerna är ett ovärderligt komplement till de offentliga verksamheterna. Många frivilligorganisationer erbjuder redan idag insatser i form av stöd, rådgivningssamtal, skyddat boende (efter myndighetsbeslut från socialtjänsten) och stödpersoner/volontärer. Frivilligorganisationerna hjälper även till i kontakten med myndigheter. Ofta kan frivilligorganisationerna erbjuda flerspråkskompetens. Frivilligorganisationer ställer sig positiva till ett samarbete med resurscentret och kommer att erbjudas att ingå i resurscentrets nätverk för att utbyta erfarenheter och metoder.

PROJEKT RESURSCENTRUM MOT HEDERSRELATERAT FÖRTRYCK OCH VÅLD

Bemanning

Enligt planering ska centret inledningsvis bemannas med cirka fem personer:

- en person från Polismyndigheten
- flera personer från socialtjänst eller annan kommunal verksamhet
- en person från Stockholms läns landsting

Centret ska bemannas med personer som har olika yrkeskompetenser. Samtliga ska ha spetskompetens inom problemområdet och besitta erfarenhet av att arbeta med personer som är utsatta för hedersrelaterat förtryck och våld. De ska ha lång erfarenhet av att i sin yrkesutövning ha samarbetat med olika verksamheter och myndigheter. Det behövs även kompetens som webbredaktör eller liknande för underhåll av den virtuella delen av verksamheten.

Dessa personer ska arbeta i nära samarbete i samma lokal, så att yrkesverksamma och frivilliga aktörer som kontaktar centret på ett enkelt sätt får möjlighet till expertkonsultation. Vid behov av annan yrkeskompetens ska detta förmedlas via resurscentrets slussfunktion

Det fysiska centret kommer att ha behov av extra säkerhetsarrangemang. En säkerhetsplan kommer att utformas av huvudmannen under verksamhetens uppbyggnad

Polismyndigheten i Stockholms Län

En polis ska vara samordnare mellan Resurscentret och de åtta polismästardistriktens utredningsrotlar. Denne ska vara stationerad inom Polismyndigheten men delar av arbetstiden kommer att förläggas till Resurscentret. Denna polis ska ha spetskompetens inom problemområdet hedersrelaterat förtryck och våld. Uppdraget innebär att:

- erbjuda råd och stöd till unga som efterfrågar kompetensen anonymt eller identifierat
- erbjuda konsultativt stöd till medarbetare inom Polismyndigheten i Stockholms län men även till andra yrkesgrupper som efterfrågar kompetensen.
- bistå polisen med att få kontakt med andra poliser som är kunniga inom problemområdet samt med andra yrkesgrupper och frivilliga aktörer via resurscentrets slussfunktion.
- delta i nätverket av sakkunniga och övriga samarbetspartners
- verka för ökad samverkan och samsyn i hantering av ärenden kring hedersrelaterat förtryck och våld internt inom polismyndigheten.

Stockholms läns landsting

En resurs från Stockholms läns landsting som har spetskompetens inom hedersrelaterat förtryck och våld, exempelvis en kurator eller en barnmorska ska placeras i centret. Enligt planering ska denne ha sin anställning inom Stockholms läns landsting men förlägga sin arbetstid i Resurscentret. Denne ska inte utföra insatser enligt hälso- och sjukvårdslagen. Denna person kommer att fylla en viktig funktion och ska vara länken mellan Resurscentret och Stockholms läns landsting. Uppdraget innebär att:

- erbjuda råd och stöd till unga som efterfrågar kompetensen anonymt eller identifierat
- erbjuda konsultativt stöd till medarbetare inom Stockholms läns landsting men även till andra yrkesgrupper som efterfrågar kompetensen.

- bistå yrkesverksamma inom landstinget med att få kontakt med andra inom landstinget som är kunniga på problemområdet samt andra yrkesgrupper och frivilliga aktörer via resurscentrets slussfunktion.
- delta i nätverket av sakkunniga och samarbetspartners
- verka för ökad samverkan och samsyn i hantering av ärenden kring hedersrelaterat förtryck och våld internt inom landstinget

Aktiviteter/utbud

Råd och stöd till unga

Unga som lever i en hederskontext ska erbjudas råd och stöd när de kontaktar Resurscentret. De kan ta kontakt via telefon, anonymt eller identifierat samt ska på sikt ha möjlighet att chatta med personalen via det Virtuella centret. De ska även kunna besöka det fysiska centret vid önskemål.

Centret kommer att erbjuda ca 1–5 stödsamtal till enskilda ungdomar. Vid behov av fortsatt stöd och andra insatser ska unga få hjälp genom slussfunktionen att få kontakter till andra organisationer och olika myndigheter. Långvariga samtalskontakter som innebär ”behandling” kommer inte att ingå i utbudet. Myndighetsutövning ska inte ske i centret.

Genom information i det virtuella och fysiska centret ska målgrupperna få tydlig information om att de anställda har anmälningsskyldighet enligt kap 14 1§ SoL gällande ungdomar under 18 år.

Föreläsningar till skolungdomar

Resurscentret ska i förebyggande syfte erbjuda föreläsningar om hedersrelaterat förtryck och våld till högstadies- och gymnasieklasser och informera om centret.

Nätverk av sakkunniga

Resurscentret ska underlätta och stödja samarbetet mellan länets kommuner, myndigheter emellan- och mellan myndigheter samt frivilligorganisationer. Samarbetets utformning utgör en grundläggande faktor för att målgruppen ska få stöd och hjälp på bästa möjliga sätt.

Resurscentret kommer att bilda ett nätverk med sakkunniga som ska ha särskild kompetens inom problemområdet och besitta lång erfarenhet av att arbeta med personer som lever i en hederskontext. Nätverket ska bestå av yrkesverksamma från Stockholms Läns landsting, Polismyndigheten och kommunerna, (socialtjänst, skola och fritid) samt frivilliga aktörer. Med ett resurscentrum som plattform skapas en unik möjlighet att ta tillvara den samlade kompetensen i länet, att utveckla och sprida kunskap så att arbetet mot hedersrelaterat förtryck och våld effektiviseras och utvecklas. Genom resurscentret ges möjligheter att i samverkan över yrkes- och kommungränserna arbeta fram gemensamma metoder och förhållningssätt. Gemensamma utvecklingsområden kan enklare identifieras.

Konsultativt stöd till yrkesverksamma och frivilliga aktörer

Det konsultativa stödet ska utgöra ett komplement till det lokala arbetet som bedrivs i olika stadsdelar och kommuner. Resurscentret ska inte ersätta ordinarie myndigheters lagstadgade myndighetsansvar.

Yrkesverksamma och frivilliga aktörer ska få stöd och konsultation i hur de ska hantera enskilda ärenden. Vid behov av annan yrkeskompetens ska detta förmedlas via slussfunktionen.

Virtuellt center för unga och yrkesverksamma/ frivilliga aktörer

Det som kallas det virtuella centret är tänkt som ett väl integrerat nav eller en utvidgad mötesplats som i princip alla som kommer i kontakt med centret blir berörda av. I den virtuella delen sker kommunikation under säkra former utan spår i egen dator eller telefon. Här finns kontaktoppgifter till kunniga personer inom problemområdet både interna och externa. Beroende på behörighet och säkerhet har besökaren tillgång till avgränsade delar av husets information. Det virtuella centret kommer därmed att vara ett arbetsverktyg för de anställda på centret.

Nätverket av sakkunniga kan kommunicera och samarbeta med varandra på ett smidigt sätt via det virtuella huset. Den virtuella samverkansplattformen ger stora möjligheter till att utvidga nätverket av sakkunniga på internet. Detta innebär att fler aktörer och samarbetspartners, andra redan etablerade nätverk kan involveras i det viktiga samarbetet mot hedersrelaterat förtryck och våld i länet.

Användarna kommer att vara ungdomar, yrkesverksamma och frivilliga aktörer samt en informationssökande allmänhet. Nedan följer det viktigaste utbudet i korthet:

- ett virtuellt stöd och rådgivningscenter för unga
- en samverkansplattform för parterna och nätverket av sakkunniga
- kunskapsbank för unga, yrkesverksamma och frivilliga aktörer m.fl.

Det virtuella huset byggs upp gradvis med början från en mer traditionell hemsida när resurscentret startar i avvaktan på att den slutliga produkten levereras under 2013.

Slussfunktion

Centret ska ha god överblick över länet och bistå med information om vilka samarbetspartners som är kunniga och lämpliga för olika uppdrag. Slussfunktionen kommer att vara en hjälp för både unga och yrkesverksamma att få kontakt med rätt kompetens och rätt instans. Detta kommer att underlätta arbetssituationen för många och spara både tid och resurser för alla som är berörda. Slussfunktionen innebär att behov och resurser i länet kan sammanlänkas både genom personlig kontakt med resurscentret och virtuell kontakt över internet.

Seminarier och utbildningsdagar för yrkesverksamma och frivilliga aktörer

För att främja samverkan över yrkes- och kommungränserna och försäkra sig om att spetskompetensen sprids över länet ska resurscentret erbjuda utbildningsprogram till samarbetspartners

Vidareutveckling av metoder

Centret kommer genom sitt operativa arbete att få en god överblick om vilka behov av insatser, metoder, personalresurser m.m. som finns i länet, bevaka vad som pågår inom Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK), Länsstyrelserna samt forskningen inom området. Centret ska sprida information och synliggöra framtagna forskning kring hedersrelaterat förtryck och våld via:

- det virtuella centret
- seminarier/utbildningsdagar
- kontaktpersonerna från de olika parterna.

Partnerskap och avtal

Ett avtal ska upprättas mellan de finansierande parterna där parternas åtagande och ansvar regleras. Avtalet kommer att omfatta en finansieringsmodell, fördelning av kostnader mellan parterna, parternas insyn och inflytande över verksamheten, hur förändringar ska gå till, avtalsperiodens längd, avtalets giltighet och tvisteklausuler med mera. Ett förslag till avtal färdigställs under mars månad.

Förslag till budget och finansiering

Den totala budgeten för resurscentret är sex miljoner kronor per år. I driftskostnaden ingår fem årsarbetskrafter (4 från kommunal verksamhet varav en chef/arbetsledare, 0,5 från Stockholms läns landstings hälso- och sjukvård samt 0,5 från polismyndigheten i Stockholms län). I budget ingår även förvaltning av det virtuella huset.

Finansiering av verksamheten regleras i det länsövergripande avtal som kommer att slutas mellan de finansierande parterna (se särskilt framtaget avtal).

Kostnadsfördelningen som tagits fram och som fått ett positivt mottagande i KSL:s remiss till kommunerna är följande:

- Stockholms läns landsting – 25 procent av kostnaden
- Polismyndigheten i Stockholms län – 25 procent av kostnaden
- Länets kommuner – 50 procent av kostnaden, fördelat enligt antalet innevånare per kommun den 31 december föregående år

Uppföljning och utvärdering

Verksamheten kommer att följas upp kontinuerligt i förhållande till uppsatta mål. Det finns behov av att utveckla statistik för uppföljningen. Några grundläggande variabler är bl.a.:

- Antal personer utsatta för hedersrelaterat förtryck och våld som varit i kontakt med centret fördelat på kön, ålder och i vilken kommun/stadsdelsnämnd de bor.
- Orsaker till att de kontaktar centret, t.ex. riskerar att blir bortgift mot sin vilja.
- Antal yrkesverksamma som varit i kontakt med centret: i vilken kommun/stadsdelsnämnd jobbar de.
- Antal utåtriktade aktiviteter fördelat på möten, seminarier och utbildningar m.m.

Uppföljningar kan ske bland annat genom kundundersökningar/enkäter som finns på centret samt via nätverksmötena.

En plan ska fastläggas för när och hur utvärdering av verksamheten ska ske. Utvärderingen ska kartlägga och identifiera såväl framgångar som utvecklingsbehov. Utvärderingen ska utföras av en extern part.

Framtida utvecklingsområden

Målgrupper som på sikt bör uppmärksammas

- Den som utsätter eller tidigare har utsatt andra för hedersrelaterat våld och förtryck

- Den som är anhörig till någon som är utsatt för eller utsätter någon för hedersrelaterat våld och förtryck.

Insatserna för dessa målgrupper syftar till att ge dem stöd och hjälp att stå emot påtryckningar från släktingar och kollektivet att utöva förtryck och våld. Detta för att minska lidandet för alla berörda och förebygga att det uppstår ytterligare hedersrelaterade konflikter i hemmen. I dagsläget finns några verksamheter som riktar sig till unga män, som både kan vara utsatta för hot och vara de som utsätter andra för hot och våld. Flera sådana verksamheter behöver utvecklas.

Skyddade boenden

Skyddat boende är en insats som används för att hjälpa och stödja utsatta att lämna en ohållbar livssituation. De skyddade boendena finns i hela Sverige. De drivs både av kommuner och frivilligorganisationer. Idag finns ingen systematiserad information om dessa boenden. Det finns inte heller fastställda kvalitetskriterier/indikatorer. Dessa förhållanden har uppmärksammats av berörda myndigheter och ett utvecklingsarbete har initierats. I detta utvecklingsarbete kan eventuellt resurscentret ges en funktion/plats.

Maria Backe
Av styrgruppen utsedd projektägare
Länsstyrelsen i Stockholms län

Bilaga I

DEFINITION AV HEDERSRELATERAT VÅLD

Utarbetad av Länsstyrelsen i Stockholms län och kompletterad av Länsstyrelsen i Uppsala län

- Våldet ses och uttalas av kollektivet som en legitim, oundviklig handling för att straffa kvinnors olydnad, bevara familjens heder och värna om släktens sociala överlevnad.
- Hederstänkandet spelar en avgörande roll.
- Ett rykte kan vara tillräckligt skäl för bestraffning.
- Det yttersta våldet – som har avsikt att rentvå familjens heder och avlägsna ”skammen” är alltid planerat.
- Våldet är kollektivt sanktionerat och beslutat, i vissa fall även kollektivt utövat.
- Våldet drabbar flickor från det att de blir köns mogna, det vill säga från cirka 12–13 års ålder och under resten av livet.

- Våldet kan även drabba pojkar och unga män om de:
  - Allierar sig med, eller på något annat sätt stödjer eller beskyddar en flicka som inte fogar sig.
  - Inleder en relation med en flicka eller kvinna som har lovats eller anses tillhöra en annan man.
  - Inleder en relation med en flicka eller kvinna mot hennes familjs vilja.
  - Bryter mot familjens normer genom t.ex. kriminalitet eller missbruk.

Hedersrelaterat våld kan också utövas mot individer av bägge kön på grund av sexuell läggning som av kollektivet utdöms som avvikande (homo- och bisexuella samt transpersoner), samt mot kvinnor som inte är fruktsamma.

- Våldet är framförallt:
  - **Psykiskt:** Kränkning, skuld- och skambeläggning, förödmjukelser, nedvärdering, undandragen kärlek och omsorg, förföljelser, hot.
  - **Socialt:** Utfrysning, isolering, förbud att delta i normala aktiviteter i samhället, tvång till avvikande klädsel, avvikande beteende, ekonomisk nöd, ofrivilligt bortförande, bannlysning.
  - **Sexuellt:** I förlängningen är våldet även sexuellt som exempelvis tvång till oönskat sex med okänd eller oönskad person genom äktenskap.
  - **Fysiskt:** Från örfil till mord samt ”själv mord”.

9.

**Rapportering enligt 16 kap 6 f §
socialtjänstlagen (SoL) av ej verkställda
beslut enligt
4 kap 1 § SoL**

Beslutsförslag:

Socialnämnden beslutar

1. anteckna rapporten till protokollet.
2. överlämna rapporten till Kommunfullmäktige.

2012-07-23

Dnr

Socialnämnden

Rapportering enligt 16 kap 6 f § socialtjänstlagen (SoL) av
ej verkställda beslut enligt 4 kap 1 § SoL.

Beslutsförslag

Socialnämndens beslut

1. anteckna rapporten till protokollet.
2. överlämna rapporten till Kommunfullmäktige.

Bakgrund

Kommunerna har skyldighet att till Socialstyrelsen och revisorerna rapportera in gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader från beslutsdatum. Socialnämnden ska även till kommunfullmäktige lämna statistikrapport över hur många gynnande beslut enligt 4 kap 1 § Sol som inte verkställts inom tre månader från dagen för gynnande beslut.

Förvaltningens slutsatser

Ej verkställda beslut per den 30 juni 2012:

Vid den aktuella tidpunkten fanns inga ej verkställt beslut.

Anne Simmasgård
Förvaltningschef